

In de Antwerpse Luchtbal vind je een woestijn

De Standaard* - 17 Okt. 2018
Pagina 10

* De Standaard/West-Vlaanderen, De Standaard/Oost-Vlaanderen, De Standaard/Antwerpen, De Standaard/Vlaams-Brabant/Brussel, De Standaard/Limburg

Net als Engeland kent ook Vlaanderen 'voedselwoestijnen': buurten waar weinig supermarkten zijn. 'We hebben nood aan een mobiele bakker of melkboer.'

Van onze redactrice Marthe Saelens

Brussel Voedselwoestijnen of food deserts zijn arme, achtergestelde buurten waar de inwoners verder dan een kilometer moeten wandelen voor de dichtstbijzijnde supermarkt of buurtwinkel (DS 13 oktober). Vandaag leeft ongeveer vijf procent van de Vlamingen uit achtergestelde buurten in een voedselwoestijn.

Dat blijkt uit een onderzoek over het geografische landschap van winkels in Vlaanderen, van onderzoeker Jeroen Cant van de Universiteit Antwerpen. Een goed voorbeeld is de Antwerpse wijk Luchtbal. Luchtbal ligt in het noorden van de stad, vlak bij de haven van Antwerpen en bestaat uit hoge grijze woontorens. 'Voor alle inwoners in Luchtbal is er maar één kleine supermarkt. In zo'n buurtwinkel is het aanbod van vers fruit en groenten meestal beperkt. Bovendien zijn producten in kleine supermarkten vaak duurder. Dat is mogelijk een financieel probleem voor de mensen die daar wonen.'

Tuinwijken

Cant voorspelt dat voedselwoestijnen in Vlaanderen over een aantal jaar pas echt zullen exploderen: als de oudere mensen die nu nog in tuinwijken wonen, minder mobiel worden en winkels voor hen moeilijker bereikbaar zijn. Volgens zijn onderzoek wonen nu al 170.000 gepensioneerden niet meer op wandelafstand van de dichtstbijzijnde voedingswinkel; 45.000 onder hen zijn ouder dan tachtig jaar.

Voedselwoestijnen liggen vooral in tuinwijken, zoals rond de mijnen in Genk en Hasselt. 'Dat is historisch zo gegroeid. Deze huizen werden destijds voor de arbeidersklasse gebouwd, dicht bij hun werk en de industrie. In die wijken zijn er nooit supermarkten geweest. Er was gewoon geen plaats voor. Er is veel groen en het is er aangenaam wonen, maar het zijn monofunctionele wijken die alleen gericht zijn op residentie.'

Ook in industriële wijken, zoals in Meulestede in Gent, is de kans op voedselwoestijnen groter. Voor handelaars is het minder interessant om in deze wijken te investeren in een voedingswinkel. 'De industriële wijken zijn niet centraal gelegen en trekken dus minder mensen aan', zegt Cant.

Platteland ook kwetsbaar

Maar als de steden al voedselwoestijnen kennen, hoe zit het dan met de lintbebouwing in Vlaanderen? Zijn plattelandsregio's dan niet één grote voedselwoestijn? 'Ouderen op het platteland lopen inderdaad een risico', zegt Pascal De Decker, socioloog aan de KU Leuven. 'Zodra ze niet meer met de auto kunnen rijden, stuiten ze op voedselwoestijnen.'

Lokale markten kunnen voedselwoestijnen indijken. Ook de mobiele bakker of melkboer die aan huis komt, wordt weer interessant. 'In Nederland zien we dat weer opkomen. Het moet natuurlijk economisch rendabel zijn voor de retailer', zegt Cant. 'In de toekomst moeten er minder grote supermarkten langs drukke wegen komen en moeten er meer kleinere winkels in de woonwijken geïntegreerd worden.'

Marthe Saelens

Copyright © 2018 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden